

บทเรียนรายวิชาภาษาไทย

รายวิชา ภาษาไทย (ท๒๑๑๐๒) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

นางสาวนุชนาฏ เทพสุวรรณ

ตำแหน่ง ครู โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

คำนำ

บทเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการเรียนการสอน รายวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชนอมพิทยา ตำบลชนอม อำเภอชนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นบทเรียนที่เน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ยึดนักเรียนเป็นสำคัญและเรียนรู้ตามศักยภาพของบุคคล โดยมีผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเมื่อมี ปัญหาอย่างใกล้ชิด

บทเรียนรายวิชาภาษาไทย เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาดังนี้คือ รูปแบบการแต่ง คำประพันธ์แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ทั้ง ๓ ชนิดสลับกัน คือ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์ฉับ ๑๖ จุดมุ่งหมายของเรื่อง ข้อคิดที่ได้จากกาพย์เรื่องกาพย์พระไชยสุริยา และ คุณค่าที่ได้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้จะเป็นประโยชน์ สำหรับผู้เรียนและผู้สนใจอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนสำหรับครูผู้สอน	๑
คำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนสำหรับนักเรียน	๒
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา	๓
ทดสอบก่อนเรียน	๕
บทวิเคราะห์	๘
ใบความรู้ที่ ๑ ประวัติผู้แต่ง	๑๐
ใบความรู้ที่ ๒ ที่มาของกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา	๑๓
กิจกรรมที่ ๑ กาพย์พระไชยสุริยานำรู้	๑๙
ใบความรู้ที่ ๓ เรื่องย่อกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา	๒๐
กิจกรรมที่ ๒ ความรู้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา	๒๗
ใบความรู้ที่ ๔ ข้อคิดที่ได้จากกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา	๒๘
กิจกรรมที่ ๓ คุณค่ากาพย์พระไชยสุริยา	๓๒
กิจกรรมที่ ๔ การวิเคราะห์ด้านวรรณศิลป์กาพย์พระไชยสุริยา	๓๓
แบบสรุปท้ายเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา	๓๔
แบบทดสอบหลังเรียน	๓๘
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	
เฉลยกิจกรรมที่ ๑ กาพย์พระไชยสุริยานำรู้	
เฉลยกิจกรรมที่ ๒ ความรู้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา	
เฉลยกิจกรรมที่ ๓ คุณค่ากาพย์พระไชยสุริยา	
เฉลยกิจกรรมที่ ๔ การวิเคราะห์ด้านวรรณศิลป์กาพย์พระไชยสุริยา	
แบบสรุปผลการเรียน	
แบบสรุปผลการทำกิจกรรม	

คำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอน

เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยา รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๐๒ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ครูผู้สอนควรปฏิบัติ ตามคำแนะนำดังนี้

๑. จัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และจัดเตรียมคำแนะนำสำหรับนักเรียน ใบความรู้ใบกิจกรรม แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน กระดาษคำตอบ แนวการตอบของกิจกรรมให้ครบถ้วน

๒. ชี้แจงสาระสำคัญ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และมอบหมายให้นักเรียนศึกษาคำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนให้เข้าใจ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบขอบเขตเนื้อหาสาระ และแนวทางในการเรียนรู้

๓. ทดสอบความรู้พื้นฐานของผู้เรียนก่อนการเรียน

โดยใช้แบบทดสอบก่อนเรียน ซึ่งเป็น แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๔. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนในแผนการจัดการเรียนโดยครูคอยดูแล ให้ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน

๖. ในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูควรให้การดูแลอย่างทั่วถึง และให้คำแนะนำกรณีที่นักเรียนไม่เข้าใจในกิจกรรมต่าง ๆ และพยายามกระตุ้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด

๗. เมื่อนักเรียนศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรให้นักเรียนควรช่วยกันสรุปประเด็น สาระสำคัญของเนื้อหา และทดสอบความรู้ของผู้เรียนโดยใช้แบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งเป็น แบบทดสอบชนิดเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ ใช้เวลา ๑๐ นาที

๘. เฉลยคำตอบของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พร้อมทั้งทักคั่นแนะของผู้เรียนรายบุคคลไว้เพื่อประเมินความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียน

๙. หากมีนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ครูควรมอบหมายให้นักเรียนศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมอีกครั้ง โดยใช้เวลาวางจากการเรียน เช่น ช่วงพักกลางวัน หลังเลิกเรียน หรือคาบเวลาเรียนที่ว่าง จนกว่านักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมและทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

๑๐. หลังจากเรียนจบแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ครูและนักเรียนควรร่วมกันสรุปผลการใช้ชุดการเรียนรู้ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะ หลังการใช้ชุดการเรียนรู้ แต่ละครั้ง เพื่อนำไปปรับปรุงในการใช้ครั้งต่อไป

คำแนะนำในการใช้ชุดการเรียนรู้สำหรับนักเรียน

บทเรียนสำเร็จรูป เรื่อง ภาพยนตร์พระไชยสุริยา รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๑๑๐๒ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

๑. นักเรียนอ่านมาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนลงมือปฏิบัติชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

๒. นักเรียนอ่านคำอธิบายให้เข้าใจและทำกิจกรรมตามลำดับในแต่ละชุด

๓. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ภาพยนตร์พระไชยสุริยา จำนวน ๑๐ ข้อ ลงในกระดาษคำตอบที่เตรียมไว้ให้

๔. นักเรียนศึกษาใบความรู้ และทำกิจกรรมตามลำดับ

๕. เมื่อทำเสร็จกิจกรรมแต่ละครั้งให้เปิดดูเฉลยในภาคผนวก และตรวจคำตอบ ถ้าหากตอบผิด หรือไม่แน่ใจให้กลับไปศึกษาใบความรู้ใหม่อีกครั้ง

๖. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เรื่อง ภาพยนตร์พระไชยสุริยา จำนวน ๑๐ ข้อ ลงในกระดาษคำตอบที่เตรียมไว้ให้

๗. ตรวจแบบทดสอบก่อน - หลังเรียนด้วยตนเอง และบันทึกคะแนนไว้ในช่องคะแนนภาคผนวก

๘. เปรียบเทียบความก้าวหน้าของตนเอง

๙. ส่งเอกสารชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้ครูผู้สอน เพื่อตรวจคำตอบอีกครั้ง และบันทึกคะแนนเก็บระหว่างเรียน

๑๐. หากนักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรม และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ ๘๐ ครูควรมอบหมายให้นักเรียนศึกษาชุดการเรียนรู้เพิ่มเติมอีกครั้ง โดยใช้เวลาวางจาก การเรียน เช่น ช่วงพักกลางวัน หลังเลิกเรียน หรือคาบเวลาเรียนที่ว่าง จนกว่านักเรียนจะปฏิบัติกิจกรรมและทำแบบทดสอบหลังเรียนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

- ท ๕.๑ ม.๑/๑ สรุปรเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ม.๑/๒ วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมจากเรื่องที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ
- ม.๑/๓ อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน
- ม.๑/๔ สรุปรความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
- ม.๑/๕ ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

สาระสำคัญ

การศึกษาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่อง พระไชยสุริยา ซึ่งเป็นเรื่องราวบันเทิงคดีจะต้องสรุปเนื้อหา วิเคราะห์เรื่องที่อ่านพร้อมยกเหตุผลประกอบ และอธิบายคุณค่าของเรื่องเพื่อนำความรู้และข้อคิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. สรุปรเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยาได้
๒. วิเคราะห์ด้านเนื้อหาวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา พร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๓. วิเคราะห์ด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา พร้อมยกเหตุผลประกอบได้
๔. วิเคราะห์คุณค่าและข้อคิดจากรวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา เพื่อประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้
๕. ท่องจำบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจจากรวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา ได้

เนื้อหา

๑. ประวัติผู้แต่ง
๒. ที่มาของกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
๓. จุดมุ่งหมายในการแต่ง
๔. ลักษณะคาประพันธ์
๕. ลักษณะของเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา
๖. เรื่องย่อกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
๗. ข้อคิดที่ได้จากกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา
๘. คุณค่าที่ได้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

๕. “ไทรกร่างยางสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์

คันทรงส่งกลิ่นผืนผาง”

คำประพันธ์นี้มีพรรณไม้กี่ชนิด

ก. ๗ ชนิด

ข. ๘ ชนิด

ค. ๙ ชนิด

ง. ๑๐ ชนิด

๖. “กะลิงกลางนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอเคียง

แอนเอียงอีโก้โทงเทง”

ข้อใดเป็นชื่อนกทั้ง ๒ คำ

ก. กะลิง - กะกลาง

ข. นางนวล - นอนเรียง

ค. พญาลอ - คลอคเคียง

ง. อีโก้ - โทงเทง

๗. “บรรดาสามัญสัตว์ เกิดวิบัติปัตติปาปัง

ไตรยุคทุกขตรัง

สังวัจฉระอวสาน”

ข้อใดให้ความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

ก. วิบัติ หมายถึง ความหายนะ

ข. ปัตติปาปัง หมายถึง หลีกหนีไปไม่พ้น

ค. ทุกขตรัง หมายถึง มีทุกข์มากขึ้น

ง. สังวัจฉระ หมายถึง ปี ในที่นี้หมายถึงเวลา

๘. “จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมารา

ธรมีมีราชา

เจ้าพาราสาวะถี”

ข้อใดให้ความหมายต่างกับคำว่า “พารา”

ก. คีรี

ข. บุรี

ค. ธาณี

ง. นคร

๙. ข้อใดอธิบายคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

ก. “คำเข้าเฝ้าสือขอ เข้าแต่หอล่อกามา” คำว่า “ล่อกามา” หมายถึง “เสพกาม”

ข. “คติที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา” คำว่า “เจ้าสุภา” หมายถึง “เจ้าผู้ครองเมือง”

ค. “ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม” คำว่า “พระสธรรม” หมายถึง “ธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม”

ง. “ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย” คำว่า “ภาษาไสย” หมายถึง “ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา”

๑๐. ข้อใดแปลความไม่ถูกต้อง

- ก. “ไม่จำกัดผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ใจโยโส” หมายความว่า “ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนผู้ใหญ่ ทำตัวเป็นนักร้องหัวไม้
อวดดี”
- ข. “ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา” หมายความว่า “ผู้ที่นำสิ่งของมามอบให้ ก็ให้
อย่างไม่เต็มใจ
ที่จะให้”
- ค. “หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้ายุโรปา” หมายความว่า “ต่างคนต่างหาประโยชน์
เพื่อตนเอง
ประชาชนจึงมีแต่ความทุกข์ใจ”
- ง. “ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีตำไม่ปราณี” หมายความว่า “นักโทษถูกไล่ตีและถูกด่าอย่างไม่มี
ความ
เอ็นดูสงสาร”

พุทธศิลป์

ภาพยเรืองพระไชยสุริยา
สุนทรภู่
PHRA CHAI SURIYA
by Sunthon Phu

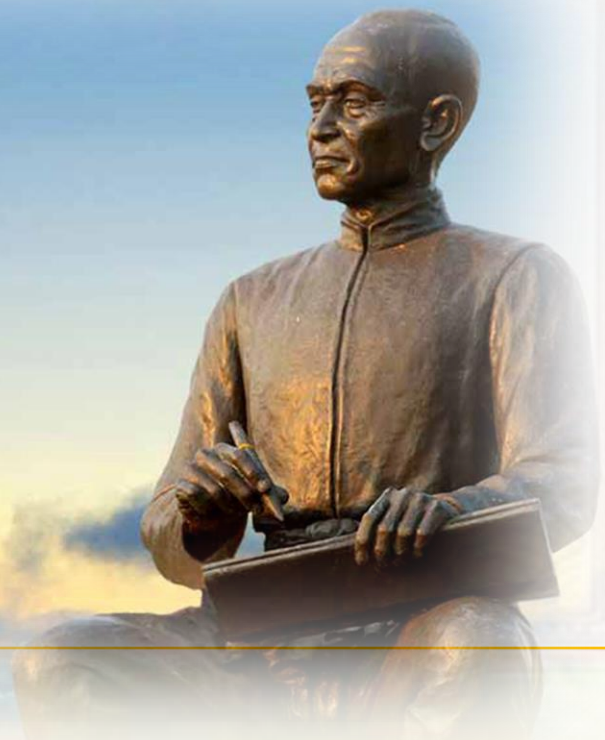
บทวิเคราะห์

siambook.net

ภาพยี่เรื่องพระไชยสุริยา
สุนทรภู่
PHRA CHAI SURIYA
by Sunthon Phu

เรามีคำพังเพยว่า “**ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว**” เป็นการกล่าวเปรียบเทียบการกระทำอย่างเดียวกันที่ได้ผลสองอย่าง มีความหมายทั้งในทางบวกเป็นการแสดงความชื่นชมและในทางลบเป็นการติเตียน

ถ้าจะกล่าวชมเชยว่า ภาพยี่เรื่องพระไชยสุริยาของ สุนทรภู่ เป็นงานประพันธ์ที่ผู้อ่าน “**ยิงปืนนัดเดียวได้นกสองตัว**” ก็เห็นจะไม่ผิด เพราะอ่านวรรณคดีเรื่องหนึ่ง แต่ได้ประโยชน์สองทาง กล่าวคือ ได้รู้จักหรือได้ใช้เป็น บทอ่านภาษาไทยตามแบบโบราณ และได้ความเพลิดเพลินจากเนื้อหาของนิทาน

ใบความรู้ที่ ๑
ประวัติผู้แต่ง

ภาพยี่เรื่องพระไชยสุริยา

ของ
สุนทรภู่

นายสนั่น พอลอยน้อย พิมพ์แจกในงานฌาปนกิจศพ

นางทพย์ พอลอยน้อย

ณ เมรุวัดเมืองเก่า

ตำบลปราณบุรี อำเภอปราณบุรี

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

895.9111

๘798กท

พิมพ์ครั้งแรก พ.ศ. ๒๔๕๕

สุนทรภู่ เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ.๒๓๒๙ ในสมัยรัชกาลที่ ๑ เมื่อยังเด็ก บิดามารดาได้หย่าร้างกัน ตัวท่านอยู่กับมารดาซึ่งเป็นแม่นม ของพระองค์หญิงจกกล พระธิดาในกรม ราชวังบวรสถานพิมุข และเข้าเรียนเบื้องต้น ในสำนักวัดชีปะขาว หรือวัดศรีสุदारาม

ชีวิตในวัยหนุ่มของสุนทรภู่ได้เข้ารับราชการ เป็นเสมียนในกรมพระคลังสวน ได้แต่งนิทาน เรื่องแรกคือนิทานคากลอน เรื่องโคบุตร ต่อมาได้ลอบรักใคร่กับหญิง ในพระราชวังหลังชื่อจันและถูกจองจำ หลังจากพ้นโทษสุนทรภู่ได้เดินทางไปเยี่ยมบิดาที่บ้านกร่ำ อำเภอกาหลง จังหวัดระยอง และต้องการบวชด้วยแต่ไม่ได้บวชเพราะป่วยเสียก่อน พอหายป่วยก็เดินทางกลับกรุงเทพฯ ในการเดินทางไปเมืองกาหลงครั้งนี้ ได้แต่งนิราศเมืองกาหลง ซึ่งเป็นนิราศเรื่องแรกของท่าน หลังจากกลับมาจากเมืองกาหลง สุนทรภู่ได้ถวายตัว เป็นมหาดเล็กของพระองค์เจ้าปฐมวงศ์ และได้แต่งงานกับหญิงที่ชื่อจัน มีบุตรด้วยกัน ๑ คน ชื่อพัด

ภรรยาได้ตามเสด็จพระองค์เจ้าปฐมวงศ์ ไปพระพุทธรบาท และได้แต่งนิราศพระบาท กลับมาก็มีได้อยู่กับภรรยาและเลิกร้างกันไปมีบุตรด้วยกัน ๑ คน ชื่อพัด และมีภรรยาใหม่ชื่อนิม และมีบุตร ๑ คน ชื่อตาบ

สุนทรภู่ได้เดินทางไปเพชรบุรีและอยู่ที่เมืองเพชรบุรีเป็นเวลานานแล้ว จึงกลับกรุงเทพฯ ขณะที่ท่านมีอายุได้ ๓๕ ปี ชะตาชีวิตก็เริ่มดีขึ้นเพราะรัชกาลที่ ๒ ทรงโปรดการกวี และสุนทรภู่ได้แต่งกลอนถวายเป็นที่พึงพอพระราชหฤทัย ได้รับการแต่งตั้งเป็น “ขุนสุนทรโวหาร” แต่สุนทรภู่ยังดื่มสุราจัด ถูกจากคุกและได้แต่งนิทานคากลอน เรื่องพระอภัยมณีชายเลี้ยงตัว ภายหลังพ้นโทษได้กลับเข้ารับราชการ และได้มีเรื่องให้กรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ทรงขุ่นเคืองพระทัย

เมื่อสิ้นรัชกาลที่ ๒ พระบาทสมเด็จพระที่นั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ เป็นรัชกาลที่ ๓ สุนทรภู่ได้ออกบวช และจาริกท่องเที่ยวไปยังหัวเมืองต่าง ๆ ซึ่งเชื่อกันว่า เพื่อหนีราชภัยเพราะเคยทาเรื่องขัดพระทัยรัชกาลที่ ๓ ขณะดำรงพระยศเป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ขณะนั้นสุนทรภู่มีอายุได้ ๓๘ ปี และได้ท่องเที่ยวอยู่ ๒ - ๓ ปีจึงกลับมาอยู่ ณ วัดราชบูรณะ วัดพระเชตุพนฯ และ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎ์ สุดท้ายมาพำนักที่วัดเทพธิดารามและลาสิกขาจากสมณเพศ ขณะมีอายุได้ ๕๖ ปี ในขณะที่บวชอยู่ ๑๘ ปี ชีวิตของสุนทรภู่มาก่อนข้างตกรับแต่เมื่อมาอยู่กรุงเทพฯ ความเป็นอยู่ดีขึ้นมีเวลาแต่งกลอน และมีเจ้านายให้ความอุปถัมภ์หลายพระองค์ พระองค์เจ้าลักขณานุคุณทรงอุปถัมภ์ จนเมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ กรมหมื่นอัปสรสุดาเทพได้ทรงอุปการะต่อมาเนื่องจากทรงพอพระทัยเรื่อง พระอภัยมณีที่สุนทรภู่อ่าง และพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งพระเจ้าน้องยาเธอเจ้าฟ้ากรมขุนอินทรสังสรรค์ ก็ทรงโปรดให้เข้ามาอยู่ในพระราชวังเดิมที่เป็นที่ประทับของพระองค์ในขณะนั้น

กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

และ

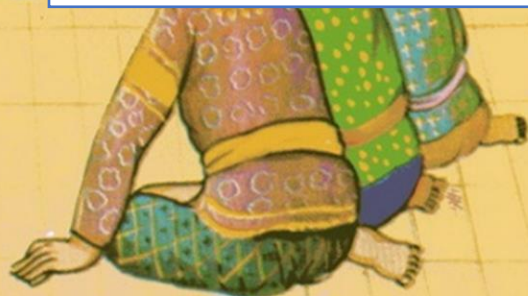
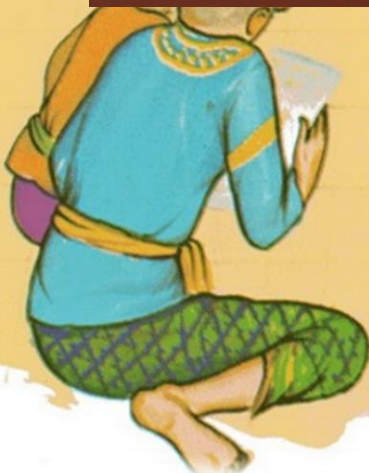
สุภาสิตสอนสตรี

ของ

สุนทรภู่

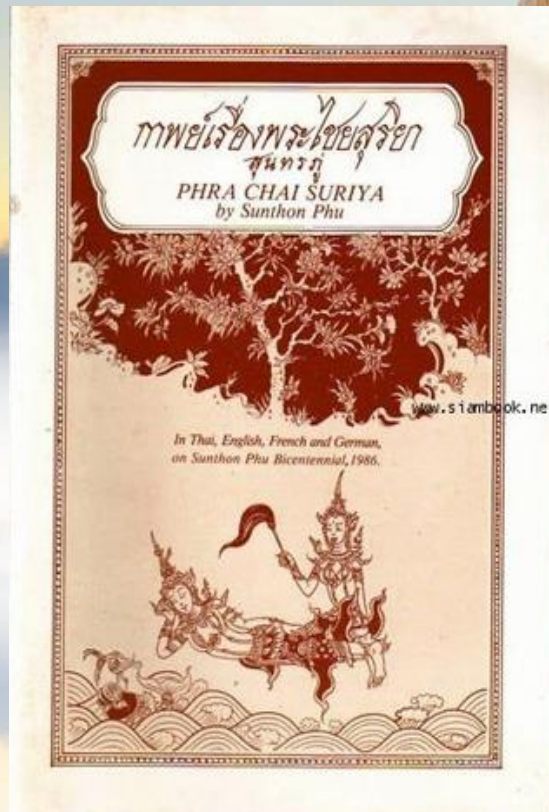
ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๔ เมื่อพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงบวรราชาภิเษกแล้ว ได้ทรงแต่งตั้งให้สุนทรภู่อุปถัมภ์เป็นเจ้ากรมอาลักษณ์ ฝ่ายพระราชวังบวรฯ มีบรรดาศักดิ์เป็น “พระสุนทรโวหาร” ขณะนั้นสุนทรภู่อายุ ๖๕ ปีนับว่าเป็นชีวิตที่รุ่งเรืองอีกวาระหนึ่ง สุนทรภู่เข้ารับราชการได้ ๕ ปีและได้ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๘

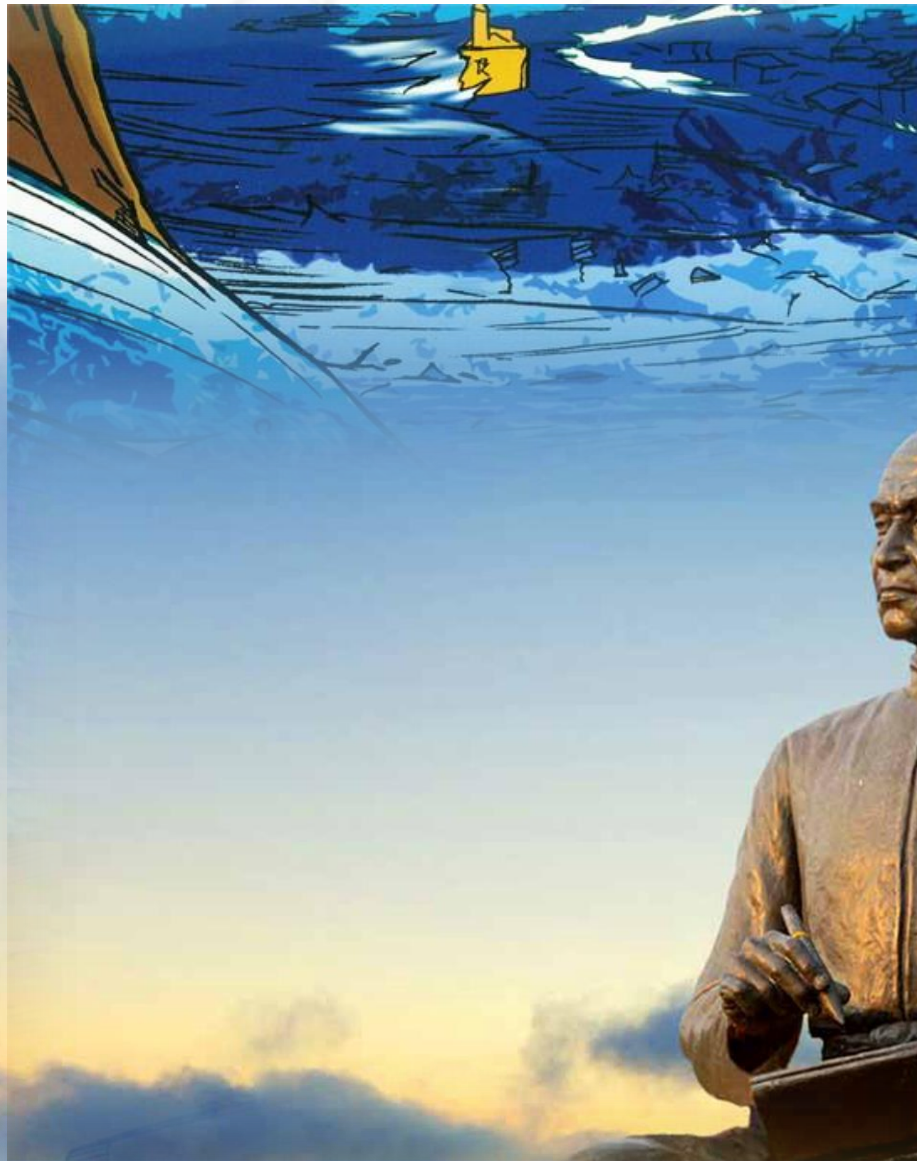
ใบความรู้ที่ ๒

ที่มาของเรื่องกาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา เป็นแบบเรียนที่สุนทรภู่แต่งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ประมาณปี พ.ศ. ๒๓๘๓ - ๒๓๘๕ ขณะที่บวชเป็นพระอยู่ที่วัดเทพธิดาราม เป็นกาพย์ซึ่งแทรกความรู้เกี่ยวกับภาษาไทย ในเรื่องมาตราตัวสะกด และยังได้สอนศีลธรรมในด้านความผิชอบชั่วดี และแสดงผลการกระทำไว้อย่างชัดเจน ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๕ เมื่อมีการจัดตั้งโรงเรียนหลวงขึ้น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) จัดทำแบบเรียนภาษาไทยขึ้นชุดหนึ่งมี ๖ เล่มคือ มูลบทบรรพกิจ วาหนิต์นิกร อักษรประโยค สัมโยคพิธาน ไวพจน์พิจารณ์ พิศาลการ์ณฑ์ ในหนังสือมูลบทบรรพกิจ พระยาศรีสุนทรโวหารได้นำกาพย์เรื่องพระไชยสุริยาของสุนทรภู่มาแทรกไว้เพื่อให้เด็กหัดอ่านและเขียนหนังสือได้ถูกต้องและคล่องแคล่ว

จุดมุ่งหมายในการแต่ง

แต่งขึ้น เพื่อเป็นแบบเรียนใช้สอนเรื่องการสะกดคำและการใช้ถ้อยคำแก่พระโอรส
ในพระบรมวงศานุวงศ์ สุนทรภู่ได้บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งไว้อย่างชัดเจนในตอนท้ายของ
เรื่อง

ลักษณะคำประพันธ์

ภาพย่นานี ๑๑ ภาพย่นบั้ง ๑๖ และภาพย่นสร้างคนางค์ ๒๘ มีลักษณะการแต่งดังนี้
แต่งภาพย่นานี ๑๑ เพื่อใช้ในการบรรยายหรือเล่าเรื่อง
แต่งภาพย่นบั้ง ๑๖ (ภาพย่นที่มีลีลาغامสง่า) เพื่อใช้ในการบรรยายเหตุการณ์ที่สำคัญ หรือ
บรรยายเหตุการณ์ที่รวดเร็ว
แต่งภาพย่นสร้างคนางค์ ๒๘ (ภาพย่นที่มีลีลาอ่อนหวาน เศร้า) เพื่อใช้ในการพรรณนาอารมณ์
ความรู้สึก

ภาพย่นานี ๑๑ แผนผังภาพย่นานี ๑๑

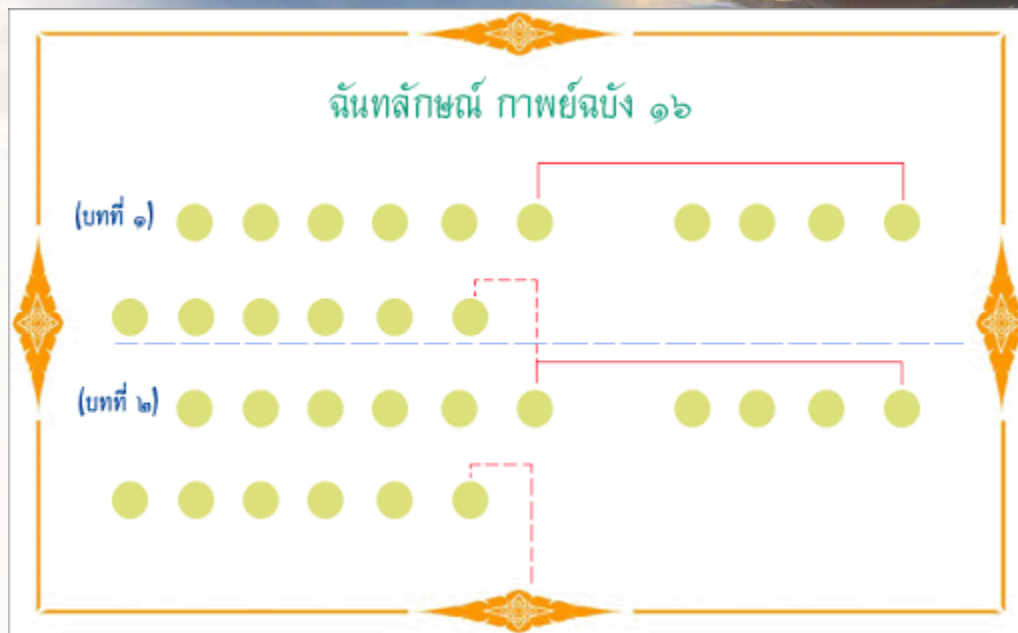

ฉันทลักษณ์ของภาพย่นานี ๑๑

๑. ภาพย่นานี ๑๑ หนึ่งบทมี ๔ วรรค วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ ๒ วรรคเป็นหนึ่งบาท คือ บาทเอกและโท รวมบาทละ ๑๑ คำ
๒. สัมผัสบังคับคู่ได้จากแผนผังข้างต้น

กาพย์จัมบัง ๑๖

แผนผังกาพย์จัมบัง ๑๖

ฉันทลักษณ์

๑. หนึ่งบทมี ๓ วรรค วรรคหนึ่งมี ๖ คำ วรรคที่สองมี ๔ คำ วรรคที่สามมี ๖ คำ รวมหนึ่งบทมี ๑๖ คำ
๒. สัมผัสบังคับคู่ได้จากแผนผังข้างต้น

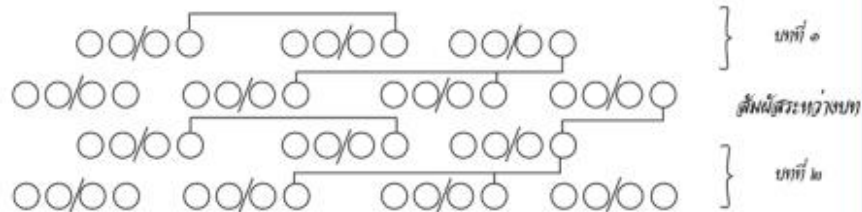
ภาพยี่สิบสองพระองค์

PHI... RIYA

ภาพยี่สิบสองพระองค์

แผนผังภาพยี่สิบสองพระองค์

แผนผังภาพยี่สิบสองพระองค์

ชั้นที่ศึกษา

๑. หนึ่งบทมี ๗ วรรค แต่ละวรรคมี ๔ คำ รวมหนึ่งบทมี ๒๘ คำ
๒. สัมผัสบังคับ

ลักษณะของเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

เริ่มสอนจากง่ายไปหายาก มีการทบทวนความรู้เดิมทุกครั้ง ทำให้น่าสนใจ น่าติดตาม โดยเรียงตามลำดับมาตราตัวสะกด คือ แม่ ก กา แม่กน แม่กก แม่กต แม่กบ แม่กม แม่เกย ขาดมาตราตัวสะกดแม่เกอวไปหนึ่งมาตรา เพราะโบราณรวมเอาแม่เกอวไว้ในแม่เกยด้วย

กิจกรรมที่ ๑ เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยานำรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. กาพย์พระไชยสุริยาเป็นผลงานของใคร

.....

๒. กาพย์พระไชยสุริยา แต่งขึ้นในสมัยใด

.....

๓. ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใดในการแต่งกาพย์พระไชยสุริยา

.....

๔. กาพย์พระไชยสุริยาแต่งด้วยคาประพันธ์ชนิดใด

.....

๕. กาพย์พระไชยสุริยาแทรกอยู่ในหนังสือเล่มใด

.....

๖. มาตราตัวสะกดใดที่ไม่ปรากฏว่ามีการแยกมาไว้เป็นบทหนึ่งโดยเฉพาะ

.....

๗. ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ผู้ใดจัดทำแบบเรียนภาษาไทยขึ้น

.....

๘. เมืองสาวัตถีล่มจมเพราะเหตุใด

.....

๙. กาพย์พระไชยสุริยามีคุณค่าอย่างไร

.....

๑๐. กาลกิณี ๔ คืออะไร

.....

ใบความรู้ที่ ๓

เรื่อง เรื่องย่อภาพยี่เรื่องพระไชยสุริยา

พระไชยสุริยาเป็นกษัตริย์ครองเมืองสาวัดถีมิมเหสีชื่อสุมาลี บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ และเป็นสุขมาช้านาน จนกระทั่งเมื่อข้าราชการและผู้มีอำนาจพากันลุ่มหลงในอบายมุข และเที่ยวชมเหงราษฎรจนเดือดร้อนไปทั่ว ในที่สุดน้ำปากก็ไหลบ่าท่วมเมืองจนผู้คนล้มตายผู้ที่มีชีวิตรอดก็หนีออกจากเมืองไป ทิ้งสาวัดถึกลายเป็นเมืองร้าง พระไชยสุริยาพามเหสีและ ข้าราชการบริพารหนีลงเรือสาเกาออกจากเมืองแต่ถูกพายุใหญ่พัดเรือแตก พระไชยสุริยากับ นางสุมาลีว่ายน้ำไปขึ้นฝั่งแล้วรอนแรมไปในป่า พระดาบสรูปหนึ่งเข้าฉานเห็นพระไชยสุริยากับนางสุมาลีต้องทนทุกข์ทรมานก็เวทนา เพราะเห็นว่าพระไชยสุริยาทรงเป็นกษัตริย์ที่ดี แต่ ประสบเคราะห์กรรมเพราะหลงเชื่อเสนาอำมาตย์ จึงเทศนาโปรดจนทั้งสองศรัทธาและ บำเพ็ญธรรมจนได้ไปเกิดบนสวรรค์

กาพย์ยานี ๑๑

สระสูงจะขอไหว้
พ่อแม่แลครุบา
ข้าเจ้าเอา ก ข
แก้ไขในเท่านี้

จะร่ำคำต่อไป
ธรมีมีราชา
ชื่อพระไชยสุริยา
ชื่อว่าสุมาลี
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา
พ่อแม่มาแต่ไกล
ไพร่ฟ้าประชาชี
ทำไร่ข้าวไถนา
อยู่มาหมู่ข้าเฝ้า
ที่หน้าตาดี
ค่าเข้าเฝ้าสี่ขอ
หาได้ให้ภริยา
ไม่จำคำพระเจ้า
ถือดีมีข้าไทย

พระศรีไตรสรณา
เทวดาในราศี
เข้ามาต่อ ก กามี
ดีมีดีอย่าตรีชา

พอล่อใจกุมารา
เจ้าพาราสาวะถี
มีสุตามเหสี
อยู่บุรีไม่มีภัย
มีกิริยาอัชฌาศัย
ได้อาศัยในพารา
อยู่บุรีก็ปริดา
ได้ข้าวปลาแลสาลี
ก็หาเยวนารี
ทามโหรที่เคหา
เข้าแต่หอล่อกามา
โลโกพาให้บ้ำใจ
เหไปเข้าภาษาไสย
ฉ้อแต่ไพร่ใส่ชื่อคา

ภาพย้งบั้ง ๑๖

พระไชยสุริยาภูมิ	พาพระมเหสี
มาทีในลาสาภา	นารีที่เยาว์
ข้าวปลาทาไปไม่เบา	เสนีเสนา
ก็เอาไปในเกตรา	วายุพยุเพลา
ถ้ำแก่ชาวแม่แม่มา	ค้ำเข้าเปล่าใจ
ก็มาในลำสาภา	ราชานารี
ตีม้าล่อข้อใบใส่เสา	เกราปลาทุ
ลำเภาก็ใช้ไปไป	วายุพาคลาไคล
เกตราในน้ำไหล	เปล่าใจนัยนา
ทีในมหาวาริ	ใครรู้คดี
พสุธาอาศัยไม่มี	
อยู่ที่พระแกแลดู	
ปลากะโท้โลมาราทุ	
มีอยู่ในน้ำคล้ำไป	
ราชาว่าเหว่หญทัย	
มาในทะเลเอกา	
แลไปไม่ปะพสุธา	
โพล้เพล้เวลาราดรี	
ราชาว่าแก่เสนี	
วารินี่เท่าไคนา	

ข้าเฝ้าเล่าแก่ราชา	ว่าพระมหา
วารินี่ไซรีใหญ่โต	แผ่ไปใหญ่โต
ไหลมาแต่ในคอโค	
มโหฬารล้าน้ำไหล	
บาลิมิได้แก้ไข	ข้าพเจ้าเข้าใจ
ผู้ใหญ่ผู้เฒ่าเล่ามา	
ว่ามีพญาสุภณา	ใหญ่โตมโหฬาร
กายาเท่าเขาศิริ	
ชื่อว่าพญาสาภาทิ	ใครรู้คดี
วารินี่โตเท่าใด	
โยโสโผผาธาไป	พอพระสุริใส
จะใกล้โพล์เพล้เวลา	
แลไปไม่ปะพสุธา	ย่อท้อรอร่า
ชีวาก็จะประลัย	
พอลามาในน้ำไหล	สุภณาธาไป
อาศัยที่ศิรชะปลา	
ชะแง้แลไปไกลตา	จำขง้อปลา
ว่าขอขมาอภัย	
วาริที่เราจะไป	ใกล้หรือว่าไกล
ข้าไหว้จะขอมรคา	
ปลาว่าข้าเจ้าเขาวภา	มิได้ไปมา
อาศัยอยู่ต่อธรณี	

สกุณาอาลัยซีวี
สู่ที่ภูผาอาศัย

ข้าเฝ้าเล่าแก่ภูวไนย
ฤทัยว่าเหวเอกา

จำไปในทะเลเวรา
เภทราก็เหเซไป

สมอก็เกาเสาใบ
สำเภากระยาคร่ำไป

ราชาคว้ามืออรไท
ต่อไว้ไม่ไกลกายา

เฝ้าแก่ชาวแม่เสนา
จระเข้เหราคร่ำไป

ราชานารีร่ำไร
จำไปพอบะพสุธา

มีไม้ไทรใหญ่ใบหนา
เวลาพอค่ำร่ำไร

ลาปลาจรรลี

พระเจ้าเข้าใจ

พายุใหญ่มา

เจ้ากรรมซ้ำเอา

เอาผ้าสไบ

น้ำเข้าหูดตา

มีกรรมจำใจ

เข้าไปไสยา

กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

ขึ้นใหม่ในกน	ก กา ว่าปน	ระคนกันไป	
เอ็นดูภูธร	มานอนในไพร	มณฑลต้นไทร	แทนไพชยนต์สถาน
ส่วนกุมาลี	วันทาสามี	เทวีอยู่งาน	
เฝ้าอยู่ดูแล	เหมือนแต่ก่อนกาล	ให้พระภูบาล	สำราญวิญญา
พระชนวนवलนอน	เชยใจไม้ขอน	เหมือนหมอนแม่มา	
ภูธรสอนมนต์	ให้บ่นภาวนา	เย็นคำร่ำว่า	กันป่าภัยพาล
วันนั้นจันทร	มีดารากร	เป็นบริวาร	
เห็นสิ้นดินฟ้า	ในป่าท่าธาร	มาลีคลี่บาน	ใบก้านอรชร
เย็นฉ่ำน้ำฟ้า	ขึ้นชะพกา	วายุพาจร	
สารพันจันทน์อิน	รื่นกลิ่นเกสร	แดนต่อคลอร่อน	ว่าว่อนเวียนระวัน
จันทรaculaเคลื่อน	กระเวนไพรไก่อ่เถื่อน	เตือนเพื่อนชานขัน	
ปู่เจ้าเขาเขิน	กู่เกรินหากัน	สินธุพุลัน	ครั้นครั้นหวั่นไหว
พระพื้นตีนนอน	ไกลพระนคร	สะท้อนถอนทัย	
เข้าตรูสุริยน	ขึ้นพันเมรุโก	มีกรรมจำไป	ในป่าอารัญ

ภาพย่เรื่องพระไชยสุริยา

คดีที่มีคู่
ใครเอาข้าวปลามา
ที่แพ้แก่ชนะ
ชี้จ้อก็ได้ดี
ที่ชื่อถือพระเจ้า
ผู้เฒ่าเหล่าเมธา
ภิกษุสมณะ
คาถาว่าลำนานา
ไม่จำคำผู้ใหญ่
ที่ดีมีอะไซ
พาราสาวะถิ
ดุคือถือแต่ใจ
ผู้ที่มีฝีมือ
ไล่คว่ำผ้าที่คอ
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา
ถือน้ำร่าเข้าไป
หาได้ใครหาเอา
ผู้ที่มีอาญา
ผีปามากระทำ
น้ำป่าเข้าธานี
ข้าเฝ้าเหล่าเสนา
ชีบล่าลี้ไป

คือไก่หมูเจ้าสุภา
ให้สุภาก็ว่าดี
ไม่ถึงพระประเวณี
ไล่ดำตีมีอาญา
ว่าโง่งเง่าเต่าปูปลา
ว่าบ้าใบ้สาระยา
เหล่าก็ละพระสธรรม
ไปเร่ร่ำทาเฉโก
ศิระชะไม้ใจโยโส
ข้าขอโมทนาไป
ใครไม่มีปราณีใคร
ที่ใครได้ใส่เอาพอ
ทาดูคือไม่ซื้อขอ
อะไรล่อก็เอาไป
มิได้ว่าหมูฆ่าไท
แต่น้ำใจไม่นาพา
ไพร่ฟ้าเศร่าเปล่าอรุรา
ไล่ตีดำไม่ปราณี
มรณกรรมชาวบุรี
ก็ไม่มีที่อาศัย
หนีไปหาพาราไกล
ไม่มีใครในธานี

ใบความรู้ที่ ๔

เรื่อง ข้อคิดที่ได้จากภาพเรื่องพระไชยสุริยา

๑. คนเราเมื่อประพฤติดีย่อมได้ดีและมีความสุข
๒. บ้านเมืองจะมีความสุข มีการพัฒนา ทุกคนต้องมีความสามัคคี ร่วมมือกัน
๓. การเป็นผู้หน้าที่ดีควรมีวิจารณ์ญาณใคร่ครวญ ไม่หลงเชื่อใครง่าย ๆ
๔. การประพฤติตนอยู่ในศีลในธรรมย่อมทำให้ตนเองและสังคมเจริญด้วย
๕. กิเลส ความโลภ เป็นบ่อเกิดแห่งความหายนะ
๖. การประพฤติชั่วนอกจากจะทำให้ตนเองดูเป็นคนไม่ดีแล้วยังทำให้ประเทศชาติและสังคมเสื่อมโทรมด้วย
๗. ความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับประชาชนทุกคนในชาติที่จะต้องช่วยกันธำรงรักษาไว้

คุณค่าที่ได้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

๑. กาพย์พระไชยสุริยามีจังหวะความคล้องจองเป็นท่วงทำนองในคำประพันธ์ทำให้จำง่ายขึ้น สามารถใช้เป็นตัวอย่างคำประพันธ์ทั้ง ๓ ชนิด คือ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉบัง ๑๖ และ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ ได้เป็นอย่างดี

๒. แสดงความรู้ของผู้แต่งเกี่ยวกับต้นไม้และสัตว์ป่าของไทย

๓. กาพย์พระไชยสุริยาเป็นหนังสือที่มีความครบถ้วนกระบวนความสำหรับการเขียนอ่านภาษาไทย

๔. กาพย์พระไชยสุริยามีคุณค่าในด้านคติธรรมคำสอน เช่น เรื่องกาลกิณี ๔ ประการที่จะให้บ้านเมืองไม่เป็นสุข ได้แก่

๔.๑ การเห็นผิดเป็นชอบ

๔.๒ การเบียดเบียนทาร้ายกัน

๔.๓ การไม่รู้คุณ

๔.๔ ความโลภ

คุณค่าด้านวรรณศิลป์

๑. ใช้คำง่าย ๆ บรรยายให้เห็นภาพชัดเจน
๒. ใช้คำพรรณนาให้เกิดการสะท้อนอารมณ์
๓. ใช้นาฏการให้เห็นกิริยาอาการที่ทำต่อเนื่อง
๔. ใช้ศัพท์จนบรรยายให้เห็นจินตภาพได้อย่างชัดเจน
๕. ใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง
๖. ใช้สัญลักษณ์แทนการบรรยาย การพรรณนา
๗. ใช้คำได้ไพเราะ มีเสียงสัมผัสในวรรคทุกวรรค ทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร
๘. ใช้ลีลาจังหวะในการอ่านได้สนุกและเกิดอารมณ์ตามเนื้อเรื่อง เช่น กาพย์ยานี ๑๑

ใช้จังหวะการอ่าน ๒/๓ ๓/๓ เป็นจังหวะประกอบเสียงหนักเบาและสัมผัสในของแต่ละวรรค ทำให้เกิดหาสยรส (รสแห่งความขบขัน)

คุณค่าด้านสังคม

๑. ให้ความรู้แก่ผู้อ่านตามจุดประสงค์ของผู้แต่ง คือใช้เป็นสื่อการสอนมาตราตัวสะกด
๒. ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการตามเนื้อเรื่อง
๓. เป็นบทคัดอ่านที่ประมวลชื่อพรรณไม้และหมู่สัตว์ในป่ามาให้ผู้เรียนได้รู้จัก
๔. ให้เห็นสภาพสังคมไทย เหมือนสภาพคนไทยก่อนเสียกรุงศรีอยุธยา
๕. แสดงความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของคนไทยก่อนเสียกรุงศรีอยุธยา
๖. แสดงค่านิยมของครอบครัวที่ให้ภรรยาปรนนิบัติสามี
๗. ให้ข้อคิด คติธรรม นำไปใช้ในชีวิต

กิจกรรมที่ ๓

เรื่อง คุณค่าภาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่อง ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยา แล้วตอบคำถาม
(๑๐ คะแนน ข้อละ ๒ คะแนน)

๑. การแต่งภาพย์เรื่องพระไชยสุริยามีจุดประสงค์อย่างไร

.....
.....

๒. ภาษาที่ใช้ในการแต่งภาพย์เรื่องพระไชยสุริยามีลักษณะอย่างไร

.....
.....

๓. ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาสะท้อนสภาพสังคมไทยสมัยใด

.....
.....

๔. ข้อคิดสำหรับข้าราชการที่ควรจะไปใช้ชีวิตประจำวัน คืออะไร

.....
.....

๕. ข้อคิดสำหรับประชาชนไทยที่ควรจะไปใช้ชีวิตประจำวัน คืออะไร

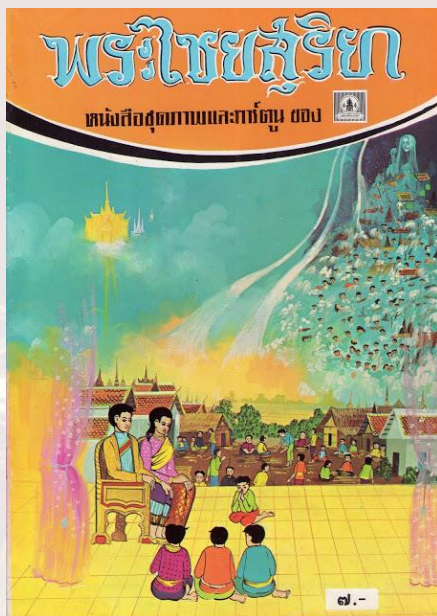
.....
.....

สรุปท้ายเรื่อง ภาพยนตร์พระไชยสุริยา

ผู้แต่ง พระสุนทรโวหาร (ภู่)

รูปแบบการแต่งคำประพันธ์ แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกาพย์ทั้ง ๓ ชนิดสลับกัน คือ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘ และกาพย์ฉบัง ๑๖ โดยบทแรกเป็นบทไหว้ครู ต่อจากนั้นก็เป็นการเล่าเรื่องโดยใช้คำในแม่ ก กา แม่กน แม่กง แม่กก แม่กต แม่กบ แม่กม และแม่เกย ตามลำดับ ยกเว้นแม่เกอว ตอนท้ายได้เตือนให้นักเรียนตั้งใจเรียน และเชื่อฟังครู (การดำเนินเรื่องและการสอนใช้วิธีทบทวนสิ่งที่เรียนไปแล้วก่อนจึงค่อยสอนของใหม่ ทบทวนไปจนถึงบทสุดท้าย)

จุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นหนังสือสำหรับเด็ก
หัดอ่านและหัดเรียนคำที่สะกดด้วยมาตราต่าง ๆ

เนื้อเรื่องย่อ พระไชยสุริยาเป็นกษัตริย์ครองเมืองสาวัตถี มีมเหสีชื่อสุมาลี บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์ ประชาชนอยู่อย่างมีความสุข จนเมื่อข้าราชการและผู้มีอำนาจ ประพฤติมิชอบ ฉ้อราษฎร์บังหลวง ข่มเหงราษฎร ทำให้ราษฎรเดือดร้อน ในที่สุดบ้านเมืองถูก น้ำท่วม ผู้คนล้มตายและหนีหายจนกลายเป็นเมืองร้าง ส่วนพระไชยสุริยาและพระมเหสีพร้อม ด้วยข้าราชการก็หนีออกจากเมืองโดยลงเรือสาเกา แต่เกิดพายุพัดทำให้เรือแตก ทั้งสองจึง ต้องว่ายน้ำไปขึ้นฝั่ง ต้องรอนแรมในป่า พระดาบสที่เข้าฌานอยู่ในป่าเห็นว่าพระไชยสุริยาและ พระมเหสีเป็นคนดีจึงช่วยเหลือและเทศนาสั่งสอน เมื่อทั้งสองพระองค์ได้ฟังธรรมก็เกิดความ เลื่อมใสศรัทธาจึงออกบวชและบำเพ็ญธรรมจนได้ไปเกิดในสวรรค์

ข้อคิดที่ได้จากภาพเรื่องพระไชยสุริยา

คนเราเมื่อประพฤติดีย่อม
ได้ดีและมีความสุข บ้านเมืองจะมีความสุข มีการพัฒนา ทุกคนต้องมีความสามัคคี ร่วมมือกัน
การเป็นผู้หน้าที่ดีควรมีวิจาร์ณญาณใคร่ครวญ ไม่หลงเชื่อใครง่าย ๆ การประพฤติตนอยู่ในศีลใน
ธรรมย่อมทำให้ตนเองและสังคมเจริญด้วย กิเลส ความโลภ เป็นบ่อเกิดแห่งความหายนะ การ
ประพฤติชั่วนอกจากจะทำให้ตนเองดูเป็นคนไม่ดีแล้วยังทำให้ประเทศชาติ และสังคมเสื่อม
โทรมด้วย และความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงของบ้านเมืองขึ้นอยู่กับประชาชนทุกคนใน
ชาติที่จะต้องช่วยกันธำรงรักษาไว้

คุณค่าที่ได้จากเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

กาพย์พระไชยสุริยามีคุณค่าในด้านคติธรรมคำสอน คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ใช้คำง่าย ๆ ใช้ศัพท์จนบรรยายให้เห็นจินตภาพ ใช้อุปมาโวหารเปรียบเทียบ ใช้สัญลักษณ์แทนการบรรยาย ใช้ลีลาจังหวะในการอ่านได้สนุกและเกิดอารมณ์ตามเนื้อเรื่อง คุณค่าด้านสังคม คือ เห็นสภาพสังคมไทย มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นบทคัดอ่านที่ประมวลชื่อพรรณไม้และหมู่สัตว์ในป่า แสดงความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของคนไทย และให้ข้อคิด คติธรรม นำไปใช้ในชีวิต

๕. “ไทรกร่างยางสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์

คันทรงส่งกลิ่นฝิ่นฝาง”

คำประพันธ์นี้มีพรรณไม้กี่ชนิด

ก. ๗ ชนิด

ข. ๘ ชนิด

ค. ๙ ชนิด

ง. ๑๐ ชนิด

๖. “กะลิงกลางนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอเคียง

แอนเอียงอีโก้โงเทง”

ข้อใดเป็นชื่อนกทั้ง ๒ คำ

ก. กะลิง - กะกลาง

ข. นางนวล - นอนเรียง

ค. พญาลอ - คลอคเคียง

ง. อีโก้ - โงเทง

๗. “บรรดาสามัญสัตว์ เกิดวิบัติปัตติปาปิง

ไทรยุคทุกขตรัง

สังวัจฉระอวสาน”

ข้อใดให้ความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

ก. วิบัติ หมายถึง ความหายนะ

ข. ปัตติปาปิง หมายถึง หลีกหนีไปไม่พ้น

ค. ทุกขตรัง หมายถึง มีทุกข์มากขึ้น

ง. สังวัจฉระ หมายถึง ปี ในที่นี้หมายถึงเวลา

๘. “จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมารา

ธรมีมีราชา

เจ้าพาราสาวะถี”

ข้อใดให้ความหมายต่างกับคำว่า “พารา”

ก. คีรี

ข. บุรี

ค. ธาณี

ง. นคร

๙. ข้อใดอธิบายคำศัพท์ไม่ถูกต้อง

ก. “คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่อกามา” คำว่า “ล่อกามา” หมายถึง “เสพกาม”

ข. “คติที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา” คำว่า “เจ้าสุภา” หมายถึง “เจ้าผู้ครองเมือง”

ค. “ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม” คำว่า “พระสธรรม” หมายถึง “ธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม”

ง. “ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย” คำว่า “ภาษาไสย” หมายถึง “ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา”

๑๐. ข้อใดแปลความไม่ถูกต้อง

- ก. “ไม่จำกัดผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ใจโยโส” หมายความว่า “ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนผู้ใหญ่ ทำตัวเป็นนักร้องหัวไม้
อวดดี”
- ข. “ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา” หมายความว่า “ผู้ที่นำสิ่งของมามอบให้ ก็ให้
อย่างไม่เต็มใจ
ที่จะให้”
- ค. “หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้ายุโรปา” หมายความว่า “ต่างคนต่างหาประโยชน์
เพื่อตนเอง
ประชาชนจึงมีแต่ความทุกข์ใจ”
- ง. “ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีดำไม่ปราณี” หมายความว่า “นักโทษถูกไล่ตีและถูกด่าอย่างไม่มี
ความ
เอ็นดูสงสาร”

พุทธศิลป์

บรรณานุกรม

- กุสุมา รัชชมนณี. การวิเคราะห์วรรณคดีไทยตามทฤษฎีวรรณคดีสันสกฤต. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร จำกัด, ๒๕๔๗.
- จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์. คู่มือเตรียมสอบภาษาไทย วิวิธภาษาและวรรณวิจักษ์ ม.๑. กรุงเทพมหานคร : เรื่องแสงการพิมพ์ (๒๐๐๒) จำกัด, ๒๕๕๓.
- ชาญชัย ศุภผลพรกุล และคณะ. คู่มือชั้นม.๑. กรุงเทพมหานคร : เดอะบุคส์, ๒๕๕๔.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. วิเคราะห์วรรณคดีไทย. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพมหานคร : ศยาม, ๒๕๔๓.
- บุญเรือน รัฐวิเศษ. วิวิธภาษา วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นม. ๑. กรุงเทพมหานคร : เดอะบุคส์, ๒๕๕๕.
- ราชบัณฑิตยสถาน. วรรณคดีไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : ธนาเพรส, ๒๕๕๔.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๗.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๕๑.
- สุขชาติ เกษมณี. ขยับก่อนสอบภาษาไทย ม.๑. กรุงเทพมหานคร : แม็ค, ๒๕๕๔.
- เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๑ เล่ม ๒ วรรณคดีและวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๕๑.
- ภาพที่ ๑ สุนทรภู่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.matichon.co.th/> รำลึกสุนทรภู่. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๒ เรื่องโคบุตร. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://vajirayana.org> วชิรญาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๓ ภาพเรื่องพระไชยสุริยา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://vajirayana.org> วชิรญาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๔ ตัวอย่าง ภาพเรื่องพระไชยสุริยา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://vajirayana.org> วชิรญาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๕ ตัวอย่าง ภาพยานี ๑๑. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.homelittlegirl.com> บ้านกลอนน้อย. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๖ ตัวอย่าง ภาพฉับ ๑๖. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://pantip.com> ภาพฉับ ๑๖. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๗ ตัวอย่าง ภาพสุรางคนางค์ ๒๘. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://pantip.com> ภาพสุรางคนางค์ ๒๘. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.

ภาคผนวก

- ง. ๖ ชนิด
๕. “ไกรกร่างยางสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์
คันทรงส่งกลิ่นผืนผาง”
คำประพันธ์นี้มีพรรณไม้กี่ชนิด
- ก. ๗ ชนิด
ข. ๘ ชนิด
ค. ๙ ชนิด
ง. ๑๐ ชนิด
๖. “กะลิงกลางนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอกเคียง
แอนเอียงอีโก้โงงเทง”
ข้อใดเป็นชื่อนกทั้ง ๒ คำ
- ก. กะลิง – กะกลาง
ข. นางนวล – นอนเรียง
ค. พญาลอค – ลอคเคียง
ง. อีโก้ – โงงเทง
๗. “บรรดาสามัญสัตว์ เกิดวิบัติปัตติปาปัง
ไตรยุคทุกขตรัง สัจจฉะระอวสาน”
ข้อใดให้ความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
- ก. วิบัติ หมายถึง ความหายนะ
ข. ปัตติปาปัง หมายถึง หลีกหนีไปไม่พ้น
ค. ทุกขตรัง หมายถึง มีทุกข์มากขึ้น
ง. สัจจฉะระ หมายถึง ปี ในที่นี้หมายถึงเวลา
๘. “จะร่ำคำต่อไป พอส่อใจกุมารา
ธรมีมีราชา เจ้าพาราสาวะถี”
ข้อใดให้ความหมายต่างกับคำว่า “พารา”
- ก. คีรี ข. บุรี
ค. ธาณี ง. นคร
๙. ข้อใดอธิบายคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
- ก. “คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่อกามา” คำว่า “ล่อกามา” หมายถึง “เสพกาม”
ข. “คติที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา” คำว่า “เจ้าสุภา” หมายถึง “เจ้าผู้ครองเมือง”
ค. “ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม” คำว่า “พระสธรรม” หมายถึง “ธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งงาม”
ง. “ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย” คำว่า “ภาษาไสย” หมายถึง “ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา”

๑๐. ข้อใดแปลความไม่ถูกต้อง

ก. “ไม่จำกัดผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ใจโยโส” หมายความว่า “ไม่เชื่อฟังคำสอนผู้ใหญ่ ทำตัวเป็นนักเลงหัวไม้

อวดดี”

ข. “ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา” หมายความว่า “ผู้ที่นำสิ่งของมามอบให้ ก็ให้อย่างไม่เต็มใจที่จะให้”

ค. “หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้ายุโรปารุรา” หมายความว่า “ต่างคนต่างหาประโยชน์เพื่อตนเอง
ประชาชนจึงมีแต่ความทุกข์ใจ”

ง. “ผู้มีอาญา ไล่ตีดำไม่ปราณี” หมายความว่า “นักโทษถูกไล่ตีและถูกด่าอย่างไม่มี
ความเอ็นดูสงสาร”

เฉลยกิจกรรมที่ ๑

เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยานำรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. กาพย์พระไชยสุริยาเป็นผลงานของใคร
สุนทรภู่
๒. กาพย์พระไชยสุริยา แต่งขึ้นในสมัยใด
สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
๓. ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใดในการแต่งกาพย์พระไชยสุริยา
เพื่อเป็นหนังสือสำหรับเด็กหัดอ่านและหัดเขียนคาถาที่สอดคล้องตามมาตราต่าง ๆ และยังเป็นบทหัดอ่านที่ประมวลชื่อพรรณไม้และหมู่สัตว์ในป่ามาไว้ให้ผู้เรียนได้รู้จัก
๔. กาพย์พระไชยสุริยาแต่งด้วยคาประพันธ์ชนิดใด
กาพย์ต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉิ่ง ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
๕. กาพย์พระไชยสุริยาแทรกอยู่ในหนังสือเล่มใด
มูลบทบรรพกิจ
๖. มาตราตัวสะกดใดที่ไม่ปรากฏว่ามีการแยกมาไว้เป็นบทหนึ่งโดยเฉพาะ
แม่เกอว
๗. ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ผู้ใดจัดทำแบบเรียนภาษาไทยขึ้น
พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)
๘. เมืองสาวัดถึล่มจมเพราะเหตุใด
เพราะการประพุดติมิชอบของเสนาอำมาตย์
๙. กาพย์พระไชยสุริยามีคุณค่าอย่างไร
ใช้เป็นบทฝึกอ่านเขียนภาษาไทยตามแบบโบราณ และให้ความเพลิดเพลินจากเนื้อหา
ของนิทาน
๑๐. กาลกิณี ๔ คืออะไร
สาเหตุสี่ประการที่จะทำให้บ้านเมืองปั่นป่วนและผู้คนไม่เป็นสุข อันได้แก่ การเห็นผิด เป็นชอบ การไม่รู้บุญคุณ การเบียดเบียนทำร้ายซึ่งกันและกัน และความโลภ

เฉลยกิจกรรมที่ ๒

เรื่อง ความรู้จากเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา แล้วปฏิบัติกิจกรรม
ตามที่กำหนด (๑๐ คะแนน ข้อละ ๕ คะแนน)

๑. จับใจความสำคัญเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาในแต่ละตอน

ตอนที่ ๑ เป็นบทไหว้ครู และเล่าถึงเหตุการณ์ในเมืองสาวัตถี ข้าราชการไม่สนใจในกิจการบ้านเมือง มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง เมื่อเกิดอุทกภัย พระไชยสุริยาต้องลงเรือหนีออกจากเมืองไป

ตอนที่ ๒ เล่าถึงการแล่นเรือไปในท้องทะเลลึก บรรยายถึงความกว้างใหญ่ของทะเลและสัตว์น้ำเมื่อเรือต้องพายุก็ล่มลง

ตอนที่ ๓ เล่าถึงพระไชยสุริยากับพระมเหสีที่ขึ้นบกมาได้ มานอนอยู่ใต้ต้นไทร พระมเหสีก็ดูแลถวายงาน

ตอนที่ ๔ ชมป่า ชมสัตว์

ตอนที่ ๕ เล่าถึงความยากลำบากของพระไชยสุริยากับพระมเหสีที่ต้องมาอยู่ในป่าตามลำพัง

ตอนที่ ๖ เป็นบทอัศจรรย์

ตอนที่ ๗ แผ่นดินไหว พระฤๅษีเข้าญาณเล็งดูก็รู้ว่าบ้านเมืองประสบภัยพิบัติ เพราะชาวเมืองทำบาปไม่อยู่ในศีลธรรม

ตอนที่ ๘ พระฤๅษีไปเทศน์โปรดพระไชยสุริยากับพระมเหสีสุมาลี

ตอนที่ ๙ พระไชยสุริยากับพระมเหสีสุมาลีออกบวช ในตอนท้ายบอกจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

๒. สรุปเนื้อหาเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

เมืองสาวัตถีประสบปัญหาเดือดร้อน มีสาเหตุมาจากข้าราชการ ไม่สนใจในกิจการบ้านเมือง มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง เมื่อเกิดอุทกภัย พระไชยสุริยาต้องลงเรือออกจากเมืองไป เมื่อเรือต้องพายุก็ล่มลง พระไชยสุริยากับพระมเหสีที่ขึ้นบกมาได้ เกิดแผ่นดินไหวพระฤๅษีเข้าญาณเล็งดูก็รู้ว่าบ้านเมืองประสบภัยพิบัติ เพราะชาวเมืองทำบาป ไม่อยู่ในศีลธรรม แต่พระราชาเป็นคนดีต้องเสียเพราะเหล่าข้าราชการ จึงไปเทศน์โปรดพระไชยสุริยา กับพระมเหสีสุมาลี ในที่สุดทั้งสองพระองค์ก็ออกบวช

เฉลยกิจกรรมที่ ๓

เรื่อง คุณค่าภาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่อง ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยา แล้วตอบคำถาม (๑๐ คะแนน ข้อละ ๒ คะแนน)

๑. การแต่งภาพย์เรื่องพระไชยสุริยามีจุดประสงค์อย่างไร
แต่งขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบเรียนเรื่องการสะกดคา
๒. ภาษาที่ใช้ในการแต่งภาพย์เรื่องพระไชยสุริยามีลักษณะอย่างไร
ใช้ภาษาง่าย เหมาะสำหรับเด็กฝึกอ่าน
๓. ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาสะท้อนสภาพสังคมไทยสมัยใด
สะท้อนสภาพสังคมไทยสมัยอยุธยาก่อนที่จะเสียกรุงครั้งที่ ๒
๔. ข้อคิดสำหรับข้าราชการที่ควรจะไปใช้ในชีวิตรประจำวัน คืออะไร
เป็นข้าราชการต้องซื่อสัตย์สุจริต ไม่กตขี้ข่มเหงราชฎร
๕. ข้อคิดสำหรับประชาชนไทยที่ควรจะไปใช้ในชีวิตรประจำวัน คืออะไร
ไม่ควรหลงระเริงอยู่กับความสุข ไม่มัวเมาในกามารมณ

๕. “ไกรกร่างยางสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์
คันทรงส่งกลิ่นผืนผาง”
คำประพันธ์นี้มีพรรณไม้กี่ชนิด
ก. ๗ ชนิด
ข. ๘ ชนิด
ค. ๙ ชนิด
ง. ๑๐ ชนิด
๖. “กะลิงกลางนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอเคียง
แอนเอียงอีโก้โงงเทง”
ข้อใดเป็นชื่อนกทั้ง ๒ คำ
ก. กะลิง – กะกลาง
ข. นางนวล – นอนเรียง
ค. พญาลอ – คลอคเคียง
ง. อีโก้ – โงงเทง
๗. “บรรดาสามัญสัตว์ เกิดวิบัติปัตติปาปัง
ไตรยุคทุกขตรัง สัจจระอวสาน”
ข้อใดให้ความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
ก. วิบัติ หมายถึง ความหายนะ
ข. ปัตติปาปัง หมายถึง หลีกหนีไปไม่พ้น
ค. ทุกขตรัง หมายถึง มีทุกข์มากขึ้น
ง. สัจจระ หมายถึง ปี ในที่นี้หมายถึงเวลา
๘. “จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมารา
ธรมีมีราชา เจ้าพาราสาวะลี”
ข้อใดให้ความหมายต่างกับคำว่า “พารา”
ก. คีรี ข. บุรี
ค. ธาณี ง. นคร
๙. ข้อใดอธิบายคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
ก. “คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่อกามา” คำว่า “ล่อกามา” หมายถึง “เสพกาม”
ข. “คติที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา” คำว่า “เจ้าสุภา” หมายถึง “เจ้าผู้ครองเมือง”
ค. “ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม” คำว่า “พระสธรรม” หมายถึง “ธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม”
ง. “ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย” คำว่า “ภาษาไสย” หมายถึง “ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา”

๑๐. ข้อใดแปลความไม่ถูกต้อง

ก. “ไม่จำกัดผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ใจโยโส” หมายความว่า “ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนผู้ใหญ่ ทำตัวเป็นนักร้องหัวไม้

อวดดี”

ข. “ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา” หมายความว่า “ผู้ที่นำสิ่งของมามอบให้ ก็ให้อย่างไม่เต็มใจที่จะให้”

ค. “หาได้ใครหาเอา ไพรฟ้าเศร้างเปล่าอูรา” หมายความว่า “ต่างคนต่างหาประโยชน์เพื่อตนเอง ประชาชนจึงมีแต่ความทุกข์ใจ”

ง. “ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีดำไม่ปราณี” หมายความว่า “นักโทษถูกไล่ตีและถูกด่าอย่างไม่มี
ความ
เอ็นดูสงสาร”

แบบสรุปผลการเรียน
เรื่อง ภาพยนตร์ไชยสุริยา

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....
โรงเรียน.....

ประเมินผล	แบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบ หลังเรียน
คะแนนเต็ม		
คะแนนที่ได้		
รวม		

เกณฑ์การผ่าน

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน มี ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน ๑ - ๓ ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

คะแนน ๔ - ๕ ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน ๖ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๘ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก

แบบสรุปผลการทำกิจกรรม
เรื่อง ภาพยนตร์ไชยสุริยา

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....
โรงเรียน.....

ประเมินผล	กิจกรรมที่ ๑	กิจกรรมที่ ๒	กิจกรรมที่ ๓	กิจกรรมที่ ๔	รวม
คะแนนเต็ม					
คะแนนที่ได้					

เกณฑ์การผ่าน

กิจกรรมทั้ง ๔ มี ๔๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน

คะแนน ๑ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

คะแนน ๑๑ - ๒๐ ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน ๒๑ - ๓๐ ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๓๑ - ๔๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก

บรรณานุกรม

- กุสุมา รัชชมนณี. การวิเคราะห์วรรณคดีไทยตามทฤษฎีวรรณคดีสันสกฤต. (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร จำกัด, ๒๕๔๗.
- จันจิรา จิตตะวิริยะพงษ์. คู่มือเตรียมสอบภาษาไทย วิวิธภาษาและวรรณวิจักษ์ ม.๑. กรุงเทพมหานคร : เรื่องแสงการพิมพ์ (๒๐๐๒) จำกัด, ๒๕๕๓.
- ชาญชัย ศุภผลพรกุล และคณะ. คู่มือชั้นม.๑. กรุงเทพมหานคร : เดอะบุคส์, ๒๕๕๔.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. วิเคราะห์สรรณคดีไทย. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). กรุงเทพมหานคร : ศยาม, ๒๕๔๓.
- บุญเรือน รัฐวิเศษ. วิวิธภาษา วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นม. ๑. กรุงเทพมหานคร : เดอะบุคส์, ๒๕๕๕.
- ราชบัณฑิตยสถาน. วรรณคดีไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร : ธนาเพรส, ๒๕๕๔.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๔๗.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน วรรณคดีวิจักษ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑. (พิมพ์ครั้งที่ ๓). โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, ๒๕๕๑.
- สุขชาติ เกษมณี. ขยับก่อนสอบภาษาไทย ม.๑. กรุงเทพมหานคร : แม็ค, ๒๕๕๔.
- เสนีย์ วิลาวรรณ และคณะ. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย ม. ๑ เล่ม ๒ วรรณคดีและวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, ๒๕๕๑.
- ภาพที่ ๑ สุนทรภู่. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://www.matichon.co.th/> รำลึกสุนทรภู่. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๒ เรื่องโคบุตร. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://vajirayana.org> วชิรญาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๓ ภาพเรื่องพระไชยสุริยา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://vajirayana.org> วชิรญาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๔ ตัวอย่าง ภาพเรื่องพระไชยสุริยา. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://vajirayana.org> วชิรญาณ. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๕ ตัวอย่าง ภาพยานี ๑๑. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://www.homelittlegirl.com> บ้านกลอนน้อย. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๖ ตัวอย่าง ภาพฉับ ๑๖. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://pantip.com> ภาพฉับ ๑๖. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.
- ภาพที่ ๗ ตัวอย่าง ภาพสุรางคนางค์ ๒๘. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://pantip.com> ภาพสุรางคนางค์ ๒๘. สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘.

ภาคผนวก

- ง. ๖ ชนิด
๕. “ไกรกร่างยางสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์
คันทรงส่งกลิ่นผืนผาง”
คำประพันธ์นี้มีพรรณไม้กี่ชนิด
- ก. ๗ ชนิด
ข. ๘ ชนิด
ค. ๙ ชนิด
ง. ๑๐ ชนิด
๖. “กะลิงกลางนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอเคียง
แอนเอียงอีไ้ก้งโห่งเทง”
ข้อใดเป็นชื่อนกทั้ง ๒ คำ
- ก. กะลิง – กะกลาง
ข. นางนวล – นอนเรียง
ค. พญาลอ – คลอเคียง
ง. อีไ้ก้ง – โห่งเทง
๗. “บรรดาสามัญสัตว์ เกิดวิบัติปัตติปาปัง
ไตรยุคทุกขตรัง สัจจฉะระอวสาน”
ข้อใดให้ความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
- ก. วิบัติ หมายถึง ความหายนะ
ข. ปัตติปาปัง หมายถึง หลีกหนีไปไม่พ้น
ค. ทุกขตรัง หมายถึง มีทุกข์มากขึ้น
ง. สัจจฉะระ หมายถึง ปี ในที่นี้หมายถึงเวลา
๘. “จะร่ำคำต่อไป พอส่อใจกุมารา
ธรมีมีราชา เจ้าพาราสาвањеถิ”
ข้อใดให้ความหมายต่างกับคำว่า “พารา”
- ก. คีรี ข. บุรี
ค. ธาณี ง. นคร
๙. ข้อใดอธิบายคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
- ก. “คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่อกามา” คำว่า “ล่อกามา” หมายถึง “เสพกาม”
ข. “คติที่มีคู่ คือไ้ก้งหมูเจ้าสุภา” คำว่า “เจ้าสุภา” หมายถึง “เจ้าผู้ครองเมือง”
ค. “ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม” คำว่า “พระสธรรม” หมายถึง “ธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่ตั้งงาม”
ง. “ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย” คำว่า “ภาษาไสย” หมายถึง “ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา”

๑๐. ข้อใดแปลความไม่ถูกต้อง
- ก. “ไม่จำกัดผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ใจโยโส” หมายความว่า “ไม่เชื่อฟังคำสอนผู้ใหญ่ ทำตัวเป็นนักเลงหัวไม้
อวดดี”
- ข. “ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา” หมายความว่า “ผู้ที่นำสิ่งของมามอบให้ ก็ให้
อย่างไม่เต็มใจ
ที่จะให้”
- ค. “หาได้ใครหาเอา ไพร่ฟ้าเศร้ายุทธา” หมายความว่า “ต่างคนต่างหาประโยชน์
เพื่อตนเอง
ประชาชนจึงมีแต่ความทุกข์ใจ”
- ง. “ผู้มีอาญา ไล่ตีดำไม่ปราณี” หมายความว่า “นักโทษถูกไล่ตีและถูกด่าอย่างไม่มี
ความ
เอ็นดูสงสาร”

เฉลยกิจกรรมที่ ๑

เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยานำรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. กาพย์พระไชยสุริยาเป็นผลงานของใคร
สุนทรภู่
๒. กาพย์พระไชยสุริยา แต่งขึ้นในสมัยใด
สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
๓. ผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใดในการแต่งกาพย์พระไชยสุริยา
เพื่อเป็นหนังสือสำหรับเด็กหัดอ่านและหัดเขียนคาถาที่สะกดตามมาตราต่าง ๆ และยังเป็นบทหัดอ่านที่ประมวลชื่อพรรณไม้และหมู่สัตว์ในป่ามาไว้ให้ผู้เรียนได้รู้จัก
๔. กาพย์พระไชยสุริยาแต่งด้วยคาประพันธ์ชนิดใด
กาพย์ต่าง ๆ ได้แก่ กาพย์ยานี ๑๑ กาพย์ฉก ๑๖ และกาพย์สุรางคนางค์ ๒๘
๕. กาพย์พระไชยสุริยาแทรกอยู่ในหนังสือเล่มใด
มูลบทบรรพกิจ
๖. มาตราตัวสะกดใดที่ไม่ปรากฏว่ามีการแยกมาไว้เป็นบทหนึ่งโดยเฉพาะ
แม่เกอว
๗. ในสมัยรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ผู้ใดจัดทำแบบเรียนภาษาไทยขึ้น
พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)
๘. เมืองสาวัดถล่มจมเพราะเหตุใด
เพราะการประพุดมิชอบของเสนาอำมาตย์
๙. กาพย์พระไชยสุริยามีคุณค่าอย่างไร
ใช้เป็นบทฝึกอ่านเขียนภาษาไทยตามแบบโบราณ และให้ความเพลิดเพลินจากเนื้อหา
ของนิทาน
๑๐. กาลกิณี ๔ คืออะไร
สาเหตุสี่ประการที่จะทำให้บ้านเมืองปั่นป่วนและผู้คนไม่เป็นสุข อันได้แก่ การเห็นผิด เป็นชอบ การไม่รู้บุญคุณ การเบียดเบียนทำร้ายซึ่งกันและกัน และความโลภ

เฉลยกิจกรรมที่ ๒

เรื่อง ความรู้จากเรื่อง กาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านวรรณคดีเรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา แล้วปฏิบัติกิจกรรม
ตามที่กำหนด (๑๐ คะแนน ข้อละ ๕ คะแนน)

๑. จับใจความสำคัญเรื่องกาพย์พระไชยสุริยาในแต่ละตอน

ตอนที่ ๑ เป็นบทไหว้ครู และเล่าถึงเหตุการณ์ในเมืองสาวัตถี ข้าราชการไม่สนใจในกิจการบ้านเมือง มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง เมื่อเกิดอุทกภัย พระไชยสุริยาต้องลงเรือหนีออกจากเมืองไป

ตอนที่ ๒ เล่าถึงการแล่นเรือไปในท้องทะเลลึก บรรยายถึงความกว้างใหญ่ของทะเลและสัตว์น้ำเมื่อเรือต้องพายุก็ล่มลง

ตอนที่ ๓ เล่าถึงพระไชยสุริยากับพระมเหสีที่ขึ้นบกมาได้ มานอนอยู่ใต้ต้นไทร พระมเหสีก็ดูแลถวายงาน

ตอนที่ ๔ ชมป่า ชมสัตว์

ตอนที่ ๕ เล่าถึงความยากลำบากของพระไชยสุริยากับพระมเหสีที่ต้องมาอยู่ในป่าตามลำพัง

ตอนที่ ๖ เป็นบทอัศจรรย์

ตอนที่ ๗ แผ่นดินไหว พระฤๅษีเข้าญาณเล็งดูก็รู้ว่าบ้านเมืองประสบภัยพิบัติ เพราะชาวเมืองทำบาปไม่อยู่ในศีลธรรม

ตอนที่ ๘ พระฤๅษีไปเทศน์โปรดพระไชยสุริยากับพระมเหสีสุมาลี

ตอนที่ ๙ พระไชยสุริยากับพระมเหสีสุมาลีออกบวช ในตอนท้ายบอกจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

๒. สรุปเนื้อหาเรื่องกาพย์พระไชยสุริยา

เมืองสาวัตถีประสบปัญหาเดือดร้อน มีสาเหตุมาจากข้าราชการ ไม่สนใจในกิจการบ้านเมือง มีการฉ้อราษฎร์บังหลวง เมื่อเกิดอุทกภัย พระไชยสุริยาต้องลงเรือออกจากเมืองไป เมื่อเรือต้องพายุก็ล่มลง พระไชยสุริยากับพระมเหสีที่ขึ้นบกมาได้ เกิดแผ่นดินไหวพระฤๅษีเข้าญาณเล็งดูก็รู้ว่าบ้านเมืองประสบภัยพิบัติ เพราะชาวเมืองทำบาป ไม่อยู่ในศีลธรรม แต่พระราชาเป็นคนดีต้องเสียเพราะเหล่าข้าราชการ จึงไปเทศน์โปรดพระไชยสุริยา กับพระมเหสีสุมาลี ในที่สุดทั้งสองพระองค์ก็ออกบวช

เฉลยกิจกรรมที่ ๓

เรื่อง คุณค่าภาพย์พระไชยสุริยา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีเรื่อง ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยา แล้วตอบคำถาม (๑๐ คะแนน ข้อละ ๒ คะแนน)

๑. การแต่งภาพย์เรื่องพระไชยสุริยามีจุดประสงค์อย่างไร
แต่งขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบเรียนเรื่องการสะกดคา
๒. ภาษาที่ใช้ในการแต่งภาพย์เรื่องพระไชยสุริยามีลักษณะอย่างไร
ใช้ภาษาง่าย เหมาะสำหรับเด็กฝึกอ่าน
๓. ภาพย์เรื่องพระไชยสุริยาสะท้อนสภาพสังคมไทยสมัยใด
สะท้อนสภาพสังคมไทยสมัยอยุธยาก่อนที่จะเสียกรุงครั้งที่ ๒
๔. ข้อคิดสำหรับข้าราชการที่ควรจะไปใช้ในชีวิตประจำวัน คืออะไร
เป็นข้าราชการต้องซื่อสัตย์สุจริต ไม่กตขี้ข่มเหงราชฎร
๕. ข้อคิดสำหรับประชาชนไทยที่ควรจะไปใช้ในชีวิตประจำวัน คืออะไร
ไม่ควรหลงระเริงอยู่กับความสุข ไม่มัวเมาในกามารมณ

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง กาพย์เรื่องพระไชยสุริยา

๑. “ระวังตัวกลัวครุหนุเอ๋ย ไม่เรียวเจียวเหวย
 กุเคยเข็ดหลาบขวาบเขวียว
 หันหวดปวดแสบแปลบเสียว หยิกซ้ำซ้ำเขี้ยว
 อย่าเที่ยวเล่นหลงจงจำ”
 คำประพันธ์ข้างต้น ผู้แต่งมีวัตถุประสงค์ตามข้อใด
 ก. ให้ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มิฉะนั้นจะถูกครูลงโทษ
 ข. ให้กลัวครุอย่าได้ไปล้อเลียน มิฉะนั้นจะถูกครูลงโทษ
 ค. ให้กลัวไม่เรียว เพราะถ้าถูกลงโทษจะเจ็บปวดมาก
 ง. ให้ระวังตัวไว้ เพราะอาจถูกครุหยิกจนซ้ำเขี้ยวได้ถ้าครุโกรธ
๒. “เบียนเบียดเสียดส่อฉ้อฉล บาปกรรมนำตน
 ไปทนทุกข์นับกับกัลป์
 เมตตากรณาสามัญญ จะได้ไปสวรรค์
 เป็นสุขทุกวันพรรษา”
 ข้อใดสรุปใจความของคำประพันธ์ข้างต้นได้ดีที่สุด
 ก. ฉ้อฉลคนเกลียด เมตตากนรัก
 ข. ทำดีอับปรียกินหัว ทำชั่วได้สุขสุดไส
 ค. ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป
 ง. สร้างบาปได้รับทุกข์ สร้างบุญเป็นสุข
๓. “โยโสโผผาธาไป พอพระสุริใส
 จะใกล้โพล์เพลเวลา”
 คำว่า “โพล์เพล” มีความหมายตรงกับคำในข้อใด
 ก. รุ่งอรุณ
 ข. รุ่งทิวา
 ค. สนธยา
 ง. ราตรีกาล
๔. “ปลารว่าข้าเจ้าเขาวภา มิได้ไปมา
 อาศัยอยู่ต่อธรณี”
 คำว่า “ธรณี” มีความหมายต่างกับคำในข้อใด
 ก. ปถพี
 ข. มรคา
 ค. พสุธา
 ง. ธรณิน

๕. “ไกรกร่างยางสูงระหง ตะลิงปลิงปริงประยงค์
คันทรงส่งกลิ่นผืนฝาง”
คำประพันธ์นี้มีพรรณไม้กี่ชนิด
ก. ๗ ชนิด
ข. ๘ ชนิด
ค. ๙ ชนิด
ง. ๑๐ ชนิด
๖. “กะลิงกลางนางนวลนอนเรียง พญาลอคลอเคียง
แอ่นเอี้ยงอีเก้งโงงเทง”
ข้อใดเป็นชื่อนกทั้ง ๒ คำ
ก. กะลิง – กะกลาง
ข. นางนวล – นอนเรียง
ค. พญาลอ – คลอคเคียง
ง. อีเก้ง – โงงเทง
๗. “บรรดาสามัญสัตว์ เกิดวิบัติปัดตีปาปัง
ไตรยุคทุกขตรัง สัจจระอวสาน”
ข้อใดให้ความหมายของคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
ก. วิบัติ หมายถึง ความหายนะ
ข. ปัดตีปาปัง หมายถึง หลีกหนีไปไม่พ้น
ค. ทุกขตรัง หมายถึง มีทุกข์มากขึ้น
ง. สัจจระ หมายถึง ปี ในที่นี้หมายถึงเวลา
๘. “จะร่ำคำต่อไป พอล้อใจกุมารา
ธรมีมีราชา เจ้าพาราสาวะลี”
ข้อใดให้ความหมายต่างกับคำว่า “พารา”
ก. คีรี ข. บุรี
ค. ธานี ง. นคร
๙. ข้อใดอธิบายคำศัพท์ไม่ถูกต้อง
ก. “คำเข้าเฝ้าสี่ขอ เข้าแต่หอล่อกามา” คำว่า “ล่อกามา” หมายถึง “เสพกาม”
ข. “คติที่มีคู่ คือไก่หมูเจ้าสุภา” คำว่า “เจ้าสุภา” หมายถึง “เจ้าผู้ครองเมือง”
ค. “ภิกษุสมณะ เล่าก็ละพระสธรรม” คำว่า “พระสธรรม” หมายถึง “ธรรมะซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม”
ง. “ไม่จำคำพระเจ้า เหนไปเข้าภาษาไสย” คำว่า “ภาษาไสย” หมายถึง “ลัทธิอันเนื่องด้วยเวทมนตร์คาถา”

๑๐. ข้อใดแปลความไม่ถูกต้อง

ก. “ไม่จำกัดผู้ใหญ่ ศีรษะไม้ใจโยโส” หมายความว่า “ไม่เชื่อฟังคำสอนผู้ใหญ่ ทำตัวเป็นนักร้องหัวไม้

อวดดี”

ข. “ถือน้ำร่ำเข้าไป แต่น้ำใจไม่นำพา” หมายความว่า “ผู้ที่นำสิ่งของมามอบให้ ก็ให้อย่างไม่เต็มใจที่จะให้”

ค. “หาได้ใครหาเอา ไพรฟ้าเศร้างเปล่าอูรา” หมายความว่า “ต่างคนต่างหาประโยชน์เพื่อตนเอง
ประชาชนจึงมีแต่ความทุกข์ใจ”

ง. “ผู้ที่มีอาญา ไล่ตีดำไม่ปราณี” หมายความว่า “นักโทษถูกไล่ตีและถูกด่าอย่างไม่มี
ความเอ็นดูสงสาร”

แบบสรุปผลการเรียน
เรื่อง ภาพยนตร์ไชยสุริยา

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....
โรงเรียน.....

ประเมินผล	แบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบ หลังเรียน
คะแนนเต็ม		
คะแนนที่ได้		
รวม		

เกณฑ์การผ่าน

แบบทดสอบก่อนเรียน - หลังเรียน มี ๑๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน

คะแนน ๑ - ๓ ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

คะแนน ๔ - ๕ ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน ๖ - ๗ ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๘ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก

แบบสรุปผลการทำกิจกรรม
เรื่อง ภาพยนตร์ไชยสุริยา

ชื่อ - สกุล.....ชั้น ม...../.....เลขที่.....
โรงเรียน.....

ประเมินผล	กิจกรรมที่ ๑	กิจกรรมที่ ๒	กิจกรรมที่ ๓	กิจกรรมที่ ๔	รวม
คะแนนเต็ม					
คะแนนที่ได้					

เกณฑ์การผ่าน

กิจกรรมทั้ง ๔ มี ๔๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน

คะแนน ๑ - ๑๐ ระดับคุณภาพ ควรปรับปรุง

คะแนน ๑๑ - ๒๐ ระดับคุณภาพ ปานกลาง

คะแนน ๒๑ - ๓๐ ระดับคุณภาพ ดี

คะแนน ๓๑ - ๔๐ ระดับคุณภาพ ดีมาก